

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธไทย

สอบ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๓

เอกทิวส์ ทิ เทวทตฺโต สังฆเภทาย ปรีสกุณโต อายสฺมฺหํ อานนฺทํ ปิณฺฑทาย จรณฺตํ
ทิสฺวา อตฺตโน อธิปฺปายํ อโรเจสิ ฯ ตํ สุตฺวา เถโร สตฺถุ สฺนฺติกํ คนฺตฺวา ภควนฺตํ เอตทโวจ
อิธํ ฆนฺเต ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย ราชคหํ ปิณฺฑทาย ปาวีสี อทฺทสา โข มํ
ฆนฺเต เทวทตฺโต ราชคเห ปิณฺฑทาย จรณฺตํ ทิสฺวาน เยนํ เทนฺุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา มํ เอตทโวจ
อชฺชตฺตเคทานนํ อวฺโส อานนฺท อณฺฺญตฺเรว ภควตา อณฺฺญตฺร ภิกฺขุสงฺเขน อุโปสถํ กิริสฺสามิ
สงฺฆมฺมานิ จาติ อชฺช ภควา เทวทตฺโต สงฺฆํ ภินฺทิสฺสติ อุโปสถณฺจ กิริสฺสติ สงฺฆมฺมานิ จาติ ฯ
เอวํ วุตฺเต สตฺถา

สุกรํ สาธุสา สาธุ สาธุ ปาเปน ทุกฺกรํ
ปาปํ ปาเปน สุกรํ ปาปมฺริเยหิ ทุกฺกรนฺติ

อิมํ อุทานํ อุทานตฺวา อานนฺท อตฺตโน อหิตกมฺมํ นาม สุกรํ หิตกมฺมเมว ทุกฺกรนฺติ วตฺวา อิมํ
คาถมาท

สุกรานิ อสฺธาณิ อตฺตโน อหิตานิ จ
ยํ เว หิตณฺจ สาธุณฺจ ตํ เว ปรมทุกฺกรนฺติ ฯ

ตสฺสสตฺถิโย ยานิ กมฺมานิ อสฺธาณิ สาวชฺชานิ จ อปายสํวตฺตนิทานิ กตตฺตาเยว อตฺตโน
อหิตานิ จ โหนฺติ ตานิ สุกรานิ ฯ ยํ ปน กตตฺตา อตฺตโน หิตณฺจ อนวชฺชตฺเถน สาธุณฺจ
สุคฺคิสีวตฺตนิภณฺเจว นิพฺพานสํวตฺตนิภณฺจ กมฺมํ ตํ ปาจิณฺนิมฺนายน คณฺคาย อุพฺพตฺเตตฺวา
ปจฺจามฺขกรณํ วิว อติทุกฺกรนฺติ ฯ

๖.๖ สงฆเภท ปริสกกน วตฺถุ น.๒๐-๒๑

(สำนวน พระมหานิมิตฺร ธรรมสารี ป.๖.๙)

เอกทิวสํ ทิ เทวทตฺโต สงฆเภทาย ปริสกกนฺโต อายสฺมณฺตํ อานนฺทํ ปิณฺฑทาย จรณฺตํ
ทิสฺวา **อตฺตโน** อธิปฺปายํ อโรเจสิ ฯ ตํ สุตฺวา เถโร สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา ภควนฺตํ เอตทวโจ
อิธาทํ ฆนฺเต ปุพฺพพณฺหสมฺยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย ราชคหํ ปิณฺฑทาย **ปาวีสี** อทฺทสา โข มํ
ฆนฺเต เทวทตฺโต ราชคเห ปิณฺฑทาย จรณฺตํ ทิสฺวาน เยนาทํ **อุปลสงฺกมิ**

ทิ คัพฺพํ สงฺเขปไซตฺก เอกทิวสํ กาลสฺตตฺตมึ ใน อโรเจสิ เทวทตฺโต สยกตฺตา
ใน อโรเจสิ ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก สงฆเภทาย สมฺปทาน ใน ปริสกกนฺโต ฯ
อพฺภนฺตรกิริยา ของ เทวทตฺโต อายสฺมณฺตํ วิเสสน ของ อานนฺทํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน
ทิสฺวา ปิณฺฑทาย สมฺปทาน ใน จรณฺตํ ฯ วิเสสน ของ อานนฺทํ ทิสฺวา ปุพฺพกาลกิริยา
ใน อโรเจสิ **อตฺตโน ภาวาทิสฺมฺพนฺธ** ใน อธิปฺปายํ ฯ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อโรเจสิ ฯ

เถโร สยกตฺตา ใน **อโวจ** ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก ตํ วิเสสน ของ **วจนํ** ฯ
อวฺตุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คนฺตฺวา สตฺถุ สามีสมฺพนฺธ ใน สนฺติกํ ฯ
สมฺปาปฺญณียกมฺม ใน คนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อโวจ ภควนฺตํ อกถิตกมฺม ใน
อโวจ เอตํ วิเสสน ของ **วจนํ** ฯ **อวฺตุตฺตกมฺม** ใน อโวจ

ฆนฺเต อาลปน อหํ สยกตฺตา ใน **ปาวีสี** ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก อิธ
วิเสสน ของ เวฬุวเน ฯ วิสยาธาร ใน นิวาเสตฺวา ปุพฺพพณฺหสมฺยํ กาลสฺตตฺตมึ ใน
นิวาเสตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาทาย ปตฺตจิวฺรํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อาทาย ฯ
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ปาวีสี ราชคหํ สมฺปาปฺญณียกมฺม ใน ปาวีสี ปิณฺฑทาย สมฺปทาน ใน
ปาวีสี

ฆนฺเต อาลปน เทวทตฺโต สยกตฺตา ใน **อทฺทสา** ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก โข
คัพฺพํ วจนาลงฺการ มํ อวฺตุตฺตกมฺม ใน อทฺทสา ราชคเห อาธาร ใน จรณฺตํ ปิณฺฑทาย
สมฺปทาน ใน จรณฺตํ ฯ วิเสสน ของ มํ

โส วิเสสน ของ เทวทตฺโต ฯ สยกตฺตา **อุปลสงฺกมิ** ฯ อาชฺยาตบฺท กตฺตฺวาจก
ทิสฺวาน ปรีโยสานกาลกิริยา ใน อุปลสงฺกมิ อหํ สยกตฺตา ใน **วสามิ** ฯ อาชฺยาตบฺท
กตฺตฺวาจก เยน วิเสสน ของ **ทิสฺวาเคน** ฯ **ตติยาวิเสสน** ใน วสามิ เตน วิเสสน
ของ **ทิสฺวาเคน** ฯ **ตติยาวิเสสน** ใน อุปลสงฺกมิ

อุปสงฺกมิตฺวา มํ เอตทโวจ อชฺชตคฺเคทานนํ อวฺโส อานนฺท อณฺญตฺเรว ภควตา อณฺญตฺร
ภิกฺขุสงฺเขน อุโปสถํ กริสฺสามิ สงฺฆมฺมานิ จาติ อชฺช ภควา เทวทฺโต สงฺฆํ ภินฺทิสฺสติ
อุโปสถณฺจ กริสฺสติ สงฺฆมฺมานิ จาติ ฯ

โส วิเสสน ของ เทวทฺโต ๆ สยกตฺตา ใน อโวจ ๆ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก
อุปสงฺกมิตฺวา ปรีโยสานกาลกิริยา ใน อโวจ มํ อภิตกมฺม ใน อโวจ เอตํ วิเสสน
ของ **วจนํ** ๆ **อวฺตฺตกมฺม** ใน อโวจ

อวฺโส วิเสสน ของ อานนฺท ๆ อาลปน อํ สยกตฺตา ใน กริสฺสามิ ๆ
อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อชฺช สตฺตมฺมีอวฺตฺตกมฺม ใน ภควา อคฺเค สตฺตมฺมีวิกฺติกมฺม ใน
ภควา ๆ กิริยาวิเสสน ใน กริสฺสามิ อิทานิ กาลสตฺตมฺมี ใน กริสฺสามิ เอว คํพํ
อวฺชาเรน เขํกับ อณฺญตฺร ๆ กิริยาวิเสสน ใน กริสฺสามิ ภควตา อปาทาน ใน
อณฺญตฺร อณฺญตฺร กิริยาวิเสสน ใน กริสฺสามิ ภิกฺขุสงฺเขน ตติยาอปาทาน ใน อณฺญตฺร
อุโปสถํ กิตี สงฺฆมฺมานิ กิตี อวฺตฺตกมฺม ใน กริสฺสามิ **จ สองคํพํ ปทสมฺจุจยตฺถ**
เขํกับ อุโปสถํ และ สงฺฆมฺมานิ อิติ คํพํ สฺรูป ใน เอตํ วจนํ

ภควา อาลปน เทวทฺโต สยกตฺตา ใน ภินฺทิสฺสติ และ กริสฺสติ ๆ
อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อชฺช กาลสตฺตมฺมี ใน ภินฺทิสฺสติ และ กริสฺสติ สงฺฆํ อวฺตฺตกมฺม
ใน ภินฺทิสฺสติ อุโปสถํ กิตี สงฺฆมฺมานิ กิตี อวฺตฺตกมฺม ใน กริสฺสติ **จ สองคํพํ**
ปทสมฺจุจยตฺถ เขํกับ อุโปสถํ และ สงฺฆมฺมานิ อิติ คํพํ สฺรูป ใน เอตํ วจนํ ฯ

เอว วุตเต สตถา

สุกร์ สาธุนา สาธุ

สาธุ ปาเปน ทุกกร์

ปาปี่ ปาเปน สุกร์

ปาปมริเยหิ ทุกกรนฺติ

อิมั อุทานั อุทานेतฺวา อานนฺท อตฺตโน อหิตกมฺมํ นาม สุกร์ หิตกมฺมเมว ทุกกรนฺติ วตฺวา อิมั
คาถมาห

สตถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาดบท กตฺตฺวาจก เอว วิเสสน ของ วจเน
๑ ลกชน ใน วุตเต เถเรน อนนฺทิตกตฺตา ใน วุตเต ๑ ลกชนกิริยา

สาธุ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๑ **อาชฺยาดบท** **กตฺตฺวาจก**
สุกร์ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ สาธุนา อนนฺทิตกตฺตา ใน
สุกร์

สาธุ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๑ **อาชฺยาดบท** **กตฺตฺวาจก**
ปาเปน อนนฺทิตกตฺตา ใน ทุกกร์ ๑ วิกตฺกตฺตา ใน
โหติ

ปาปี่ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๑ **อาชฺยาดบท** **กตฺตฺวาจก**
ปาเปน อนนฺทิตกตฺตา ใน สุกร์ ๑ วิกตฺกตฺตา ใน
โหติ

ปาปี่ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๑ **อาชฺยาดบท** **กตฺตฺวาจก**
อริเยหิ อนนฺทิตกตฺตา ใน ทุกกร์ ๑ วิกตฺกตฺตา ใน
โหติ อิติ คัฟฺท สรูป ใน อิมั อุทานั

อิมั วิเสสน ของ อุทานั ๑ อวุตฺตกมฺม ใน อุทานेतฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วตฺวา

อานนฺท อาลปน นาม คัฟฺท สญฺญาไซตก เข้ากัป อหิตกมฺม ๑ สยกตฺตา ใน
โหติ ๑ **อาชฺยาดบท** **กตฺตฺวาจก** อตฺตโน สมฺปทาน ใน อหิต- สุกร์ วิกตฺกตฺตา ใน
โหติ

เอว คัฟฺท อวธารณ เข้ากัป หิตกมฺม ๑ สยกตฺตา ใน **โหติ** ๑ **อาชฺยาดบท**
กตฺตฺวาจก อตฺตโน สมฺปทาน ใน หิต- ทุกกร์ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ อิติ คัฟฺท อาการ
ใน วตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาห อิมั วิเสสน ของ คาคั ๑ อวุตฺตกมฺม ใน อาห

สุกรานี อสาฐนี อตฺตโน อหิตานี จ
ยํ เว หิตญจ สาธุญจ ตํ เว ปรมทุกฺกรนฺติ ฯ
ตฺสฺสโต โยานี กมฺมานี อสาฐนี สาธุชานี จ อปายสํวตฺตนิทานี กตตฺตาเยว อตฺตโน
อหิตานี จ โหนฺติ ตานี สุกรานี ฯ

ตานี วิเสสน ของ **กมฺมานี** ๆ สยกตฺตา ใน **โหนฺติ** ๆ
อาชฺยาตบพ กตฺตฺวจาก สุกรานี วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ
ยานี วิเสสน ของ **กมฺมานี** ๆ สยกตฺตา ใน **โหนฺติ** ๆ
อาชฺยาตบพ กตฺตฺวจาก อสาฐนี ก็ดี อหิตานี ก็ดี
วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ อตฺตโน สมฺปทาน ใน อหิตานี
จ สองคํพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ เข้ากับ อสาฐนี และ
อตฺตโน อหิตานี

ยํ วิเสสน ของ **กมฺมํ** ๆ สยกตฺตา ใน **โหฺติ** ๆ
อาชฺยาตบพ กตฺตฺวจาก เว คํพท์ ปทปุรณ หิตํ ก็ดี
สาธุ วิกตีกตฺตา ใน โหฺติ **จ สองคํพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ**
เข้ากับ หิตํ และ สาธุ

ตํ วิเสสน ของ **กมฺมํ** ๆ สยกตฺตา ใน **โหฺติ** ๆ
อาชฺยาตบพ กตฺตฺวจาก เว คํพท์ ปทปุรณ ปรมทุกฺกร
วิกตีกตฺตา ใน โหฺติ อิติ คํพท์ สรูป ใน อิมํ คานํ ฯ

อตฺโต วุตตกมฺม ใน เวทิตพฺโพ ปณฺทิตน อณฺโฆทกตฺตา ใน เวทิตพฺโพ ๆ
กิตบพ กมฺมวจาก ตฺสฺส วิเสสน ของ คาถาวจนฺตฺส ฯ สามีสมฺพนฺธ ใน อตฺโต

ยานี วิเสสน ของ **กมฺมานี** ๆ สยกตฺตา ใน **โหนฺติ** ๆ **อาชฺยาตบพ** กตฺตฺวจาก
อสาฐนี ก็ดี สาธุชานี ก็ดี อปายสํวตฺตนิทานี ก็ดี อหิตานี ก็ดี วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ
อสาฐนี **วิริย** ใน สาธุชานี ๆ **วิरण** อปายสํวตฺตนิทานี **สญฺญี** ใน กตตฺตาเยว
อตฺตโน อหิตานี ๆ **สญฺญา** เอว คํพท์ อวธารณ เข้ากับ กตตฺตา ๆ เหตุ ใน อหิตานี
อตฺตโน สมฺปทาน ใน อหิตานี **จ สองคํพท์ ปทสมฺจุจยตฺถ** เข้ากับ อสาฐนี สาธุชานี
และ อปายสํวตฺตนิทานี กตตฺตาเยว อตฺตโน อหิตานี

ตานี วิเสสน ของ **กมฺมานี** ๆ สยกตฺตา ใน **โหนฺติ** ๆ **อาชฺยาตบพ** กตฺตฺวจาก
สุกรานี วิกตีกตฺตา ใน โหนฺติ ฯ

ยัม ปน กตตตโน อตตโน หิตตญจ อนวชชตเถน สาธุญจ สุกตีส่วตตินิกญเจว นิพพานส่วตตินิกญจ
กมมัม ตัม ปาจิณนินนาย คญคาย อุพพตเตตวา ปจจามุขกรณัม วिय อติทุกกรนติ ฯ

ปน คัมพัม ปกขนุตรไซตก ยัม วิเสสน ของ กมมัม ๆ สยกตตโน ใน โหติ ฯ
อาขยาตบพ กตตตวาจก กตตตโน เหตุ ใน หิตัม อตตโน สมปะทาน ใน หิตัม อนวชชตเถน
เหตุ ใน สาธุ หิตัม กัตตี สาธุ กัตตี สุกตีส่วตตินิกัม กัตตี นิพพานส่วตตินิกัม กัตตี วิกตีกตตโน
ใน โหติ เอว คัมพัม อวธารณ เข้ากับ จ ๆ สีสัมพัม ปทสมจุจยตถ เข้ากับ กตตตโน
อตตโน หิตัม อนวชชตเถน สาธุ สุกตีส่วตตินิกัม และ นิพพานส่วตตินิกัม กตตตโน
หิตตญจ อนวชชตเถน สาธุ จ วิวริย ใน สุกตีส่วตตินิกัม เจว นิพพานส่วตตินิกัม จ ๆ
วิวรณ

ตัม วิเสสน ของ กมมัม ๆ สยกตตโน ใน โหติ ฯ อาขยาตบพ กตตตวาจก
ปาจิณนินนาย วิเสสน ของ คญคาย ๆ จญจสิการิตกมมัม ใน อุพพตเตตวา ๆ ปุพพกาล-
กิริยา ใน -กรณัม ปจจามุขกรณัม อุปมาลึงคตถ วिय คัมพัม อุปมาไซตก เข้ากับ ปาจิณ-
นินนาย คญคาย อุพพตเตตวา ปจจามุขกรณัม อติทุกกรัม วิกตีกตตโน ใน โหติ อิติ คัมพัม
สรูป ใน อตตโน ฯ